

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

16.25. B. I. 4722.

UNIVERSITY

9

IFIGENIA IN AULIS.

I F I G E N I A
IN
A U L I S,
Z A N G S P E L;
HET FRANSCHÉ DICTSTUK
GEVOLGD,
DOOR
PIETER P I P E R S.

Te **AMSTERDAM, by**
ABRAHAM MARS, 1801.
Met Privilegie.

AAN U,
DIE ZEDENLOOSHEID
WRAAKT;
AAN U,
MYN WAARDE
LANDGENOOTEN!
AAN U,
WIER ZIEL IN KUNSTMIN BLAAKT,

IN WELK EEN' VORM
DE KUNST OOK ZY GEGOTEN;
AAN U,
DIE WALGT VAN LAAGE KLUCHT,
MAAR NUT EN VREUGD SCHEPT
UIT TOONEELEN,
ALS
MELPOMEENE SCHREIT EN ZUCHT,
OF
ALS THALIË LAGCHT,
IN 'T SPEELEN;
AAN

AAN U,

DIE AL MYN WELLUST

ZYT,

WORD MYNE

I F I G E N I Ê

GEWYD.

PIETER PTPERS.

M D C C C.

* 5

Aulide quo pacto Triviae virginis aram
Iphianassa turparunt sanguine fœdè
Ductores Danaum.

LUCRETIVS.

B E R I C H T.

Een onverwachte samenloop van zaaken en omstandigheden, die voor het publiek van geen belang is, was oorzaak, dat deeze vertaaling van een Fransch dichtstuk, waarvan de dichter my onbekend is, ter drukpersse werd overgegeeven, voordat de woorden 'er van onder het muziek geschreven zyn.

Hoe zeer ik, dit stuk vertaalende, het daartoe gecomponeerd muziek van den beroemden GLUCK gevolgd heb, en daardoor verplicht ben geworden, om myne vaersjen, als het ware, daar naar te wringen, gelyk zulks het lot is van alle Nederland'sche dichteren, die in dit
moeti-

moeylyk en ondankbaar vak arbeiden; zo heb ik echter eenige vaersfen niet zodanig durven verminken, dat zy by de leezing onverdraaglyk zouden geworden zyn, hoezeer anders wél zingende op het daartoe gecomponeerd muziek. Dus zoude ik, om één onder zeer veele voorbeelden aan te haalen, wilde ik juist op het muziek doen zingen, moeten geschreven hebben:

„Ach! spreek my nimmermeer van die Goôn, die ik haat.”

Daar ik nu geschreven heb:

„Ach! spreek my nimmer van die Goden, die ik haat.”

Uit dit reeds aangehaalde is zeer ligt af te leiden, dat, wanneer de woorden onder het muziek zullen geschreven worden, 'er noodwendig eenige veranderingen, zo door woordenschikking als toonsplitsing en toonbinding, zullen behooren plaats te hebben, en zulks wel reeds in den beginne van het stuk, waar de componist laat rusten op het woord „affreux”, in deezen regel:

Cet affreux sacrifice.

doch hetgeen in onze taale niet geschieden kan, also wy
niet

niet „OFFÉR”, maar „ÓFFER” zeggen; (*) en dus moet het woordje „U” by „OFFER” gebonden worden, en zo vervolgens, het geheele stuk door.

Ik heb het nodig geoordeeld, deeze waarschouwing vóór dit stuk te plaatsen, om aldus te doen begrypen, dat men, by deszelfs vertooning, slechts één EENIGE WOORDENSCHIKKING onder het muziek te volgen hebbe, zo men alle verwarringen tracht voor te komen, die 'er zouden kunnen ontstaan uit ONDERSCHIEDEN WOORDENSCHIKKINGEN, in gevalle dit stuk wierd uitgevoerd door perfoonen; waarvan deeze zó eene, geene weder eene andere woordenschikking van buiten geleerd had.

De ondervinding heeft ons maar al te dikwyls doen zien, wat al verwarringen 'er, by de vertooning van tooneelftukken zonder muziek, plaats hebben, wanneer 'er onderscheiden vertaalingen van één en hetzelfde stuk door tooneelisten van buiten zyn geleerd; maar hoe groot zoude

zo

(*) Men zie den tweeden regel van deeze vertaaling.

zo eene verwarring niet zyn, indien 'er een zangspel moest uitgevoerd worden door perſoonen, die niet volkomen in de woorden overeenſtemden!

Moet de eenheid ergens plaats vinden, zo is het in de muziek. Alles moet in dezelve, zo wel door klanken als door woorden, harmonieeren.

Dit zal, vertrouw ik, genoeg zyn, om voor te komen, dat, zo al dit ſtuk mogt bekend raaken, voor dat, het zy door my zelven, het zy onder myn toezicht, de woorden onder het muziek geſeld waren, niemand, buiten myne voorkennis, dit werk op zich neeme, en aldus, by zeer moogelyke te ſamen ſpeeling van perſoonen, thans niet allen tot den Amſterdamschen ſchouwburg behorende, het zy dan voor het tegenwoordige, het zy voor het toekomende, eene verwarring te weeg brenge, welke door alle onpartydige kunstminnaaren met recht zoude worden gelaakt.

Niets anders, dan de zucht tot waare kunst en eenſtemmigheid, heeft my tot het ſchryven van dit bericht
aan.

aangespoord, gelyk my tot de vertaaling van dit deftige zangspel niets anders aangezet heeft, dan het verlangen, om in onze natie den smaak tot het groote en verhevene weder te helpen aanwakkeren.

Het HOOGE ZANGSPEL scheen my de geschikteste weg, om onze natie allengs te rugge te leiden tot het HOOGE TREURSPEL, dien wellust onzer deftige voorvaderen, en dien ouden luister onzer tooneelen.

Ach! mogt ik, door myn' arbeid, tot dat groote doeleinde iets toegebracht hebben; hoe weinig zoude ik my dan, over eenige andere belooning, bekommeren!

Wydere hebbe men aan te merken, dat, by de vertooning van dit zangspel, de gordyn éénmaal opgehaald zynde, dezelve niet word nedergelaaten, dan na het einde van het geheele stuk. Zulks schynt my, in dit zangspel, op ons tooneel, zeer gevoeglyk te kunnen geschieden, en zoude niet weinig toebrengen tot den luister van eene opera, die, sedert meer dan twintig jaaren, en nog, met een' verbaazenden toeloop, te Parys word vertoond.

P E R-

P E R S O N A A D J E N.

AGAMEMNON.

KLITEMNESTRA, *gemaalinne van Agamemnon.*

IFIGENIA, *dochter van Agamemnon en Klitemnestra.*

ACHILLES, }
PATROKLUS, } *twee boezemvrienden.*

KALCHAS, *hoogepriester.*

ARKAS, *hoofdman van Agamemnons lyfwacht.*

LYFWACHTEN.

STAATJONGKVROUWEN.

GRIEKSCHE MANNEN en VROUWEN.

THESSALISCHE KRYGSBENDEN.

Het tooneel is in Aulis.

IFI-

I F I G E N I A

I N

A U L I S;

Z A N G S P E L.

E E R S T E B E D R Y F.

*Het tooneel verbeeld de legerplaats der
Grieken.*

E E R S T E T O O N E E L.

AGAMEMNON, *alleen.*

Diana! doof voor klagt, vergeefs eischt ge, aan
Dat offer u te slagten; (dit strand,
Vergeefs doet ge aan ons heir uw medehulp verwachten,
En hoopen op den wind, geketend door uw hand.
Neen! Grieken, hoogst beledigd,
Zyn, tot dien bloedprys, nooit met Troyes vorst bevredigd.
'k Verzaak aan roem en eer, beloofd door 't vaderland;
En, schoon ik 't moordstaal niet ontvlieë,
Nooit slag men aan de Goôn myn telg Ifigenië...
Diana! doof voor klagt, vergeefs eischt gy dit pand.

A

ARIA.

2 IFIGENIA IN AULIS;

A R I A.

o Zon! die alles komt bestraalen,
Verbleekt gy niet, op 't zien wat gruwel word begaan?
Weldaadig licht! laat uwe goedheid daalen,
En hoor myn nedrig smeeken aan:
Leid, in 't reizen naar Mycenen,
Myn' getrouwen vriend Arkas;
By myn gade en telg verschenen,
Befchuldig' hy Achill', als een' die trouwloos was,
En met eene andre wil verëenen.
Zy keeren, ja, zy keeren rasch.

R E C I T A T I V O.

Zo 'k zie myn telg in Aulis komen;
Zo haar verschriklyk lot haar op dees plaats vertoon';
Dan staat voorzeker haar't moorddaadig woën te schroo-
Van Kalchas, Grieken, en van Goón. (men

T W E E D E T O O N E E L.

KALCHAS, AGAMEMNON, GRIEKEN.

CHOOE VAN GRIEKEN.

T e lang durft gy ons wederspreken;
Dat de wil der Goón, terstond,
Aan ons verklaard zy, door uw' mond.
o Kalchas! wil dit zwygen breeken.

GRIEK-

GRIEKSCHE OVERSTEN.

Spreek dan: bevredig hen in 't woën.

Welk offer staat door 't Grieksche heir te doen?

KALCHAS.

Waarom van d' eerbied afgeweken?

CHOR VAN GRIEKEN.

Te lang durft gy ons wederspreeken.

KALCHAS.

De Hemel antwoord op uw duldloos smeeken.

R E C I T A T I V O.

Ik voel myn zinnen van een heilige trilling slaan.

Diana! doe myn' geest ontbranden.

Uw vuur dóórdring' myne ingewanden. ...

Ik kondig u, vol schriks, 't bevel des Hemels aan.

A R I A.

Gy eischt, dat, siddrend, door myn handen,

Ik 't reinste menschenbloed vergiet!

Hoe! Stilt ge uw' toorn, uw' gloënden toorn, dan niet,

Dan, als 'er bloed van de outers vliet?

Wat schreiën! Wat geweën!

o Vader! hoor my klaagen.

o Godheid! weer die plaagen.

Verzacht uw grimmigheên.

A 2

AGA

4 I F I G E N I A I N A U L I S ;

AGAMEMNON *en* KALCHAS.

o Godheid! weer die plaagen.

Verzacht uw grimmigheên.

KALCHAS.

Volk! komt eene offerhand, zó gruuwzaam wreed, te stade?

DE GRIEKEN.

Noem ons die offerhand, en 't bloed zal, zó terstond,

Van 't slagtaar der Goôn wegstroomen langs den grond.

CHOOR VAN GRIEKEN.

o Diaan! toon uw genade;

Geleid ons naar het Frigiesch strand;

Dat onze gloënde wraak zich baade

In Troyes bloed, als Troye brand.

KALCHAS.

R E C I T A T I V O .

Stelt u gerust. Gaat heen, en wilt niets vreezen.

'k Breng heden de offerhand, die gy my slagten laat.

D E R D E T O O N E E L .

AGAMEMNON, KALCHAS.

KALCHAS.

Gy ziet hun woede in top gerezen:
Gy kent den wil der Goôn; gy moet gehoorzaam weezen.

AGA-

AGAMEMNON.

Ach! spreek my nimmer van die Goden, die ik haat.

KALCHAS.

Vermetele! niet meer. Hun gramfchap doe u beeven.

Gy moet u aan hen overgeeven;

Dáárdoor voorkomt gy nog hunn' toorn, die nu reeds

Gehoorzaam, zonder tegenstreeven, (blaakt.

Aan werten, door de Goón gemaakt.

AGAMEMNON.

A R I A.

Beveelen ze ooit een' teder' vader,

Dat, voor het outer, zyne hand,

Zyn telg den doodfchen offerband

Voorfchreiënde oogen bind',... en ik als beul haar nader'?..

Neen, ik gehoorzaam nooit dat gruwelyk gebod.

'k Hoor in myn hart een' zachter God;

Natuur doet haare klaagftem hooren:

Zy overreed myn' geest; haar ftem kan meer bekooren,

Dan all' de oraklen van het Lot.

Neen, ik gehoorzaam nooit, dat gruwelyk gebod.

KALCHAS.

RECITATIVO.

Hoel zyn uwe eeden dan verloren?

De Hemel nam die eeden aan,

A 3

AGA-

6 IFIGENIA IN AULIS;

AGAMEMNON.

'k Erken all' wat ik heb bestaan.
Indien myn lieve telg, ONTBODEN naar deeze oorden,
GEHOORZAAMT, dán stem ik in dat godsdienstig moorden.

KALCHAS.

Gy waant, dat men de Goón, door list by list, misleid;
Maar hun doordringend oog kan in de harten leezen.

Moet uwe telg geöfferd weezen,
Dán is het doel tot haar behoud slechts ydelheid.
Uws ondanks is 't altaar voor haar reeds opgerezen.

Men voert alreeds haar derwaarts aan.

CHOR VAN GRIEKEN, *het tooneel*
oversnellende.

Klitemnestre en haar telg! ó Goón! wat blyde dagen!
Laat ons die schoonen tegengaan.

AGAMEMNON.

Wat hoor ik! Hemel! ach! ó droefheid! ó! wat slagen!..

VIERDE TOONEEL.

AGAMEMNON, KALCHAS.

KALCHAS.

A R I A.

Bevroed, ó sterveling! gestegen op den troon,
Hoe gy uw zwakheid moet beklaagen.
Vorst, voor wien alles buigt, buig neder voor de Goón.

AGA-

AGAMEMNON.

o Wreede Goón! gy wilt de onnozelheid verdrukken!

Daar ik voor uwe magt moet bukken,

Gehoorzaam ik uw' wil, die zó veel ramps bereid.

CHOR, ACHTER HET TOONEEL.

Hoe veel schoons! wat majesteit!

Wat edele bevalligheid!

AGAMEMNON.

Myn dochter! ach! ik yz'...

KALCHAS.

Men komt haar herwaarts rukken.

C H O O R.

Hoe veel schoons! wat majesteit!

Wat edele bevalligheid!

AGAMEMNON.

Ach! Kalchas! laat haar' naam hier nog verborgen weezen.

Goón! welk een smart staat myne gaê te vreezen!

8 IFIGENIA IN AULIS;

V T F D E T O O N E E L.

KLITEMNESTRA, IFIGENIA, GEVOLG
VAN GRIEKSCHE EN AULISCHE
MANNEN EN VROUWEN.

Klitemnestra en Ifigenia, op eene triomfkar gezeten, worden, omringeld van eenen talryken vrouwelyken stoet, ten tooneele gevoerd, voórúfgegaan en gevolgd van eene luisterryke lyfwacht. Eene groote menigte volks vergezelt haar, zingende en dansfende.

C H O Q R.

Hoe veel schoons! Wat majesteit!
Wat edele bevalligheid!

Hoe streelt zy 't oudrenhart, hun liefde en vreugd te gader!

Vorst Agamemnon is, in deeze praal,

Te saam', en heilrykst vader,

En glorirykste vorst, en zegenrykst gemaal.

KLITEMNESTRA, van haare triomfkar
afgeslegen, en zich naar den voorgrond
des tooneels begevende.

A R I A.

Het eerbewys, dat u word aangedaan,
Streelt myne ziel, verrukt myne oogen.

Ik

Z A N G S P E L. 9

Ik voel my opgetogen,
En zie met vreugd dit schouwſpel aan.

R E C I T A T I V O.

Vertoef op deeze plaats, myn telg; ik zal niet deelen
In de eer, ons toegebragt; ontfang die hier alleen.
'k Gaa vragen, of den vorst 's volks toegenegenheeden
Dit oogenblik ook moogen ſtreelen.
Klitemneſtra vertrekt, gevolgd van eenige lyfwachten.

Hier volgt een dans.

C H O O R.

Neen, nooit vertoonden zich aan Paris, op dees wyz',
De drie bevallige Godinnen,
Die, boven Idaas kruin, twist voerden om den prys;
Nooit waren zy zó ſchoon, zó waardig elks beminnen.

EENE GRIEKSCHE MAAGD.

Met Junoos hooge majesteit,

Die, fier op haar verhevenheid,

Olympus top regeert, en opzweeft als een wonder;

EENE ANDERE.

Met Pallas deſtig krygsbeleid,

Der helden Godheid, in 't byzonder;

EENE ANDERE.

Met Venus tedren lagch, die elk ontgloeit, verheugt;

A 5

DE

10 IFIGENIA IN AULIS;

DE DRIE GRIEKSCHE MAAGDEN,

GEZAMENTLYK.

Verëent zy al de hooge deugd

Der dochter van den God gewapend met den donder.

C H O O R.

Neen, nooit vertoonden zich aan Paris, op dees wyz',

De drie bevallige Godinnen,

Die, boven Idaas kruin, twist voerden om den prys;

Nooit waren zy zó schoon, zó waardig elks beminnen.

EENE GRIEKSCHE MAAGD.

Wat minnaar heeft zich ooit gevleid, (fangen?

Dees Thetis, jong en schoon, uit Hymens hand te ont-

Indien ooit sterveling haar naar het outer leid....

Achill' alleen schynt waardig haar te erlangen.

Een dans.

IFIGENIA.

Kan de eer, die 't volk my komt verleenen,

Voldoen all' wat myn ziel begeert?

Achilles, wien myn hart waardeert,

Is hier nog niet verschenen.

Een dans.

Z E S-

Z A N G S P E L. II
Z E S D E T O O N E E L.

IFIGENIA, KLITEMNESTRA,
HET VOLK.

KLITEMNESTRA, *tegen het volk.*

V ertrekt.

Tegen Ifigenia.

Kom, red onze eer; zy is hier fel geschonden.
Myn dochter, vlugt dees plaats, weleer voor u zó schoon.

IFIGENIA.

Zal ik Achill' niet zien! ó Goón!
Hem, die myn hart, door liefdewonden...

KLITEMNESTRA.

Dat nooit Achilles weér zich voor uw oog vertoon?
Onwaardig, dat uw hand hem immer zy gegeven,
Heeft hy zyn hart versfrik't met eenen nieuwen band.

IFIGENIA.

Wat hoorik! Goón!

KLITEMNESTRA.

Ontvlugt zyn weigring en uw schand;
Laat hem geen zwakheid zien in all' wat wy bedreven.

IFIGENIA.

Helaas!

KLITEMNESTRA.

A R I A.

Laat eedlen moed uw hart bestraalen;
Ach!

12 I F I G E N I A I N A U L I S ;

Ach ! smoor dat diep gezucht , onwaardig aan uw' staat ;
Aanhoor de woede van uw' haat ,
Om over hem te zegepraalen.
Dat myn gemaal , en all' de Goôn , terstond ,
Die Goôn , in wie ge uw' oorsprong vond ,
Zich wapnen , hem ter straff' , met hun geducht vermoo-
En dat hun wraak , uit 's hemels boogen , (gen ,
Weërgalmend loeij' door 's waerelds rond .

Z E V E N D E T O O N E E L

I F I G E N I A , *alleen.*

Heb ik het wél verstaan ? ó Goôn ! kon ik gelooven ,
Dat ooit Achilles , wars van trouw ,
Zyn' roem lafhartig zou verdooven ,
En de eeden , die hy zwoer , dus snood verbreeken zou ?

A R I A .

Helaas ! myn teérgevoelig harte
Was door dien jongen held betoverd en verblind ;
Uit glori en uit plicht werd hy van my bemind ,
En , lustrend naar dien plicht , verrukte my myn smarte.
Trouwlooze ! gy durft my verraên !
Eene andre min kan u behaagen !
Ik moest u haat , geen liefde , draagen ;
Ik doe myn hart geweld om zich te ontslaan . . .
Wat had zyn min voor my betoveringen !

Wat

Wat valt my dees verloogchning zwaar!
Myns ondanks voel ik uit myne oogen traanen springen :
Is 't voor d' ondankbren dan, dat ik die openbaar?

ACHTSTE TOONEEL.

IFIGENIA, ACHILLES.

ACHILLES.

Misleid myn oog my niet? ô Goôn! Gy, myn vorstinne!
In Aulis?

IFIGENIA.

Welk ontwerp my aanspoore of verwinne,
Zo strekt myn glori my tot een getuigenis,
Dat, wien myn oog hier zoekt... nooit vorst Achilles is.

ACHILLES.

Wat hoor ik! Welk een taal! Word my die toegedreven?

IFIGENIA.

Uw nieuwe gloed doet my niet beeven;
Aanhoor de stem van uwe smart.
Uwe ongetrouwigheid zal my geen wanhoop geeven.
Gy, schenk aan wie gy kiest uwe eeden en uw hart.

ACHILLES.

Uwe ongetrouwigheid!.. Wie durft met gruweldaaden
Myn' roem bevelken?

IFIGENIA.

Ik, die door u ben verraaden.

ACHILLES.

Achilles u verraên!..

IFI-

14 I F I G E N I A I N A U L I S ;

I F I G E N I A .

In weêrwil van uw' eed.

A C H I L L E S .

Myn gloed voor u dit hart ontweken!..

I F I G E N I A .

Den reinften liefdeband verbreeken!..

A C H I L L E S .

Die my de ziel verrukken deed!..

I F I G E N I A .

Ja, gy verlangt om my te zien vertrekken.

R E C I T A T I V O .

Stel u gerust. Welhaast zal ik tot hulp u strekken.

Myn togt naar Argos oord, dien gy te wenschen schynt,
Is dan geen hinder voor de min, waardoor gy kwynt.

A C H I L L E S .

Ach! 't gaat te hoog. Door Min verwonnen,
Zou wel Achilles scherts, hem aangedaan,
Stilzwygende en gedwee verdraagen kunnen;
Maar hy is niet gevormd om smaadheid te ondergaan.

I F I G E N I A .

A R I A .

Ifigenië, helaas! deed u te klaar bespeuren,
Voor haar geluk en voor haare eer,
Dat liefde en achting haar doen treuren,
En voor u pleiten even zeer.

A C H I L -

ACHILLES.

R E C I T A T I V O.

Zo 't waarheid waar', kon nog myn glori en uw blaaken
't Vermoên niet wettigen, zó haatlyk, my ten hoon.

Achilles u verraên! ô Goôn!

Ach! ter vergiffnis dat men my verdacht kon maaken,
Spreid ik u al myn' gloed ten toon.

A R I A.

ô Wreede! neen! nooit is uw ongevoelig hart
Van mynen gloed getroffen noch verslonden:
Waart gy gewond met myne liefdewonden,
Dán twyfelde gy nooit aan myn getrouwe smart.
Gy kunt myn teder hart, dat u aanbid, doen treuren
Door achterdocht, die hoont en smaadt!
Gy kunt het, in dien wreeden staat,
Door foltring van zyn' gloed, verscheuren!
Neen, wreede, neen...

IFIGENIA.

R E C I T A T I V O.

't Vermoeden, myne spyt, de ontroering, zelfs myn haat,
't Heeft all' myn liefde u klaar doen blyken.
Ach! 't valt u al te ligt myn kracht te doen bezwyken.
Myn hart gevoelt, dat ik uw woord gelooven moet.

D U O.

16 IFIGENIA IN AULIS;

D U O.

ACHILLES.

Neen, twyfel nooit aan myne smarte;
Die wreede twyffling ware een hoon voor mynen gloed.

IFIGENIA.

Gy bant die twyffling uit myn harte;
'k Voel, dat gy voor altyd die gantsch verdwynen doet.

ACHILLES.

Ifigenië, ô Goôn! kon my dan trouwloos waanen,
Door wreeden achterdocht, die my ontëeren deed!

IFIGENIA.

Verwyт die dwaaling niet; zy kostte my reeds traanen.
Gy zyt gewroken, door de smarten, die ik leed.

TE SAMEN.

Wat baart uw min verrukking aan myn harte!
ô Hymen! Lenig onze smarte.
Verëen, op deezen dag, door een' gewenschten echt,
Twee harten, door de Min, voor u aan één gehecht.

Einde des eersten bedryfs.

T W E E

T W E E D E B E D R Y F.

*Het tooneel verbeeld eene zaal, in 't paleis
van Agamemnon.*

E E R S T E T O O N E E L.

IFIGENIA, STAATJONGKVRUWEN.

C H O O R.

Stel u gerust, ô ryksvorstinne!
Achilles word uw echtgenoot:
Agamemnon, die blaakt van kinderminne,
Erkent zelf, dat die held verdient dat hy u winne,
Want hy alleen is groot.

IFIGENIA.

R E C I T A T I V O.

Ach! gy bedoelt vergeefs myn hart gerust te stellen.
Achilles weet reeds, dat de vorst
Tot d' achterdocht heeft kunnen overhellen,
Dat hy my smaaden dorst.
Hy acht zyn' roem daardoor beledigd:
Dat doodelyk vermoên word niet zo ligt bevredigd.
'k Las, in zyn dreigend oog, all' zyn gevoeligheên.
Gy allen kent de fierheid van myn' vader.
Zy zyn dit oogenblik by een.

B

E E N E

18 IFIGENIA IN AULIS;

EENE STAATJONGKVROUW.

De ontzagchelyke leeuw, vol vuurs en toorns te gader,
Door schichten van de Min getroffen en vermand,
Schud zyne maanen niet, maar treed dien God zelf nader,
Wiens hand hem heeft gewond, en streelt die zachte hand.

Het choor word hervat.

IFIGENIA.

R E C I T A T I V O.

Ach! gy bedoelt vergeefs myn hart gerust te stellen.
De Min is ligt ter neêr te vellen,
Als morrende eer in 't hart der helden brand.

A R I A.

Hoe word myn ziel ter neêr geslaagen!
Ach! vrees en hoop' verscheuren my.
Niets evenaart myn wreede plaagen,
Noch felle foltering, die ik gestadig ly'.
O Min! Hoor my uw' bystand smeeken:
Buig Agamemnons hart, hoe fier en hoog het zy'.
Verzacht Achilles toorn, neig hem tot medely',
En laten ze, als weleer, de zachte vriendschap kweeken.
Dat myn geluk aldus gevestigd zy!

T W E E.

Z A N G S P E L. 19
T W E E D E T O O N E E L.

**KLITEMNESTRA, IFIGENIA,
STAATJONGKVROUWEN.**

KLITEMNESTRA.

R E C I T A T I V O.

Myn dochter, 'k zie uw' echt genaaken;
De vorst beval daartoe een feest gereed te maaken;
Wat zegepraal voor u! Wat heil voor 't vaderland!
Voor de oogen van al't heir hoor ik my „moeder" noemen
Door eene Godentelg, en u schenkt hy zyn hand.

IFIGENIA.

o Goden! ik herleef.

KLITEMNESTRA.

Achilles, dien wy roemen,
Treed herwaarts aan.

D E R D E T O O N E E L.

**KLITEMNESTRA, IFIGENIA, ACHILLES,
PATROKLUS, STAATJONGKVROUWEN
van Ifigenia, en THESSALISCHE MAN-
NEN en VROUWEN.**

ACHILLES.

R E C I T A T I V O.

Uwe ouders staan my toe,

B 2

Dat

20 I F I G E N I A I N A U L I S ;

Dat Hymen my verbindt aan all' wat ik beminne.

Dat onbeperkt geluk, vorstinne!

Vervult, in myne ziel, al 't wenschen dat ik doe.

*De Thesfaliërs treden op, in eene krygshuifige orde;
hen volgt een aantal slaaven, de zegetekenen en
standaarden van Lesbos, door Achilles ver-
overd, medevoerende.*

ACHILLES, Patroklos aan Ifigenia
voorstellende.

Dees deelgenoot myns roems, wiens krygsdeugd ik waar-

Naast wien ik zeker triomfeere, (deere,

Patroklos, is, van all' der Goden zegening,

Na u, de grootste schat, dien ik van hen ontving.

De Vriendschap doet ons hoofd met heilge palmen pronken;

Myn heil vormt zyn geluk, en zyn geluk het myn'.

Dees vriend zy u als vriend geschonken;

Geen grooter schat, dan hy, kan u geschonken zyn.

Tegen de Thesfaliërs.

Verëert, waardeert uw koninginne.

Hymen bied, van zyn tempelkinne,

Ons voor altyd zyn' zegen aan.

C H O O R.

Verëert, waardeert uw koninginne.

Hymen strooij', van zyn tempekinne,

Het schoonst gebloemt langs gloripaën.

Dans.

H E T

HET CHOOR.

Naauw' was het Griekſche leger opgebroken,
 Of 't moedig Griekenland,
 Welks wraak op Lesbos brand,
 Was, door de krygsdeugd van Achilles reeds gewroken.

PATROKLUS.

Hektor en Troyes heir, door moedloosheid vermand,
 Zien wy zich tegen hem, doch vruchteloos, verzetten;
 Tot onder Ilium zal zyn geduchte hand
 Hektor en Troyes heir vervolgen en verpletten.

EENE GRIEKSCHE MAAGD.

De lauwer ſiert zyn kruin, geſierd door heldendaaden,
 En Hymen en de Min verſieren die om ſtryd.
 Ach! wat is 't zoet, wanneer de myrth, naast lauwerbladen,
 Het hart aan Liefde wydt!

Dans.

Q U A T U O R en C H O O R.

**ACHILLES, KLITEMNESTRA,
 IFIGENIA, PATROKLUS.**

C H O O R.

Nooit heeft de heiligſte eed, ô Hymen! voor 't altaar,
 Een paar zó teêr verbonden:
 Nimmer zyn 'er twee gevonden,
 Zó heilryk in hunn' acht, zó blaakend voor elkaêr.

32 IFIGENIA IN AULIS;

VIERDE TOONEEL.

DE VOORIGEN, *benevens* ARKAS, *die op het einde van den dans ten tooneele is getreden.*

ACHILLES.

Princes, ik smeek, vergeef myn ongeduldig blaaken.

Uw vader wacht ons voor 't altaar.

Welaan, vervul myn' wensch, en volg myn schreden naar,

ARKAS, *toeschietende.*

Neen, myn stilzwijgendheid zal my niet trouwloos maaken,

o Ongelukkigen! waar snelt gy heen? ach! waar?

Neen, neen, gy zult niet naar dat doodlyk outer treden,

ACHILLES.

Wat zegt gy my, Arkas?

KLITEMNESTRA.

Gy jaagt my sidring aan.

ARKAS.

Uw egaë, werktuig van des Hemels grimmigheden,

Wacht voor 't altaar zyn telg... om haar te doen vergaan,

KLITEMNESTRA.

Hy! myn gemaal!

IFIGENIA en ACHILLES.

{ Myn vader! } (*)
{ Haar vader! }

KLI-

(*) *Ik heb deezen regel, en eenige anderen, die minder stootende zyn, aan het muziek moeten opofferen; men zie de partiture.*

KLITEMNESTRA.

ô Razerny! ô schande!

ALLEN, *benevens* HET CHOOR.

Wie heeft 'er ooit zó snood een gruwelstuk bedacht!

ARKAS.

Ja, 't is Ifigenië, ja, ziet hier de offerhande,

Die hen moet zyn geslagt.

DE THESSALIERS, *morrende toefschietende*.

Neen, wy gedoogen niet, dat hy dat offer bieë;

Ze is koningin, Achill' haar echtgenoot.

Wy tarten all' den dood,

Ter redding van de schoone Ifigenië.

KLITEMNESTRA.

ô Prins! 'k val neder aan uw kniën.

Uw hart zy met haar deerlyk lot bewogen.

'k Ben naar dit heilloos strand, benevens haar, getogen,

Om haar met u verëend te zien.

A R I A.

Door haaren vader, wreed, den dood ten prooij' gegeven,

En door de Goôn daar heen gedreven,

Blyft gy alleen haar heil; gy zyt hier, ô myn zoon!

Haar vader, haar gemaal, haar toevlugt en haar Goôn. X

Gy kunt alleen myn hoop verzaaden.

Beschermt, bescherm die paerel aan myn kroon.

Dees glinsterende toorn, op uw gelaat zó schoon,

Voorspelt me uw heldendaaden.

B 4

Zo

24 IFIGENIA IN AULIS;

Zo gy geen' bystand bied,
Word zy ons beide ontruikt, ontkomt zy 't sterven niet.

ACHILLES.

Vorstin, stel u gerust; vrees nooit, dat uw gemaal
Of Griek haar immer uit uw klemmende armen haal'.
Vertrek. Ik zal hem hier verwachten.

IFIGENIA.

Neen, ik verlaat u niet; ó prins! Laat u verzachten.

ACHILLES.

Die wreedaart!.. Op myn' naam sleep hy voor u het staal!
Aan myn' gerechten toorn onttrekt men geen' verrader.

IFIGENIA.

X ó Prins! uit naam der Goón! bedenk, hy is myn vader.

ACHILLES.

Uw vader! die ontmenschte vorst!

T R I O.

IFIGENIA.

Myn vader, ja, ó prins! de wellust van myn dagen.

KLITEMNESTRA.

Haar vader! en hy plant haar 't moordstaal in de borst!

IFIGENIA.

Een vader, die my mint, en wien ik moet beklagen.

ACHILLES.

Hy is een moordenaar, die naar uw' bloedstroom dorst.

KLI-

KLITEMNESTRA.

Goôn! ondersteunt myn krachten;

Ik hoop op u alleen.

IFIGENIA.

Goôn! doet dien toorn verzachten;

'k Voel my van schrik bestreên.

ACHILLES.

Goôn! laat me een' wreedaart slagten;

Zyn hart is marmersteen.

TE SAMEN.

Ik hoop op u alleen.

V T F D E T O O N E E L.

ACHILLES, PATROKLUS.

ACHILLES.

Volg my, Patroklos.

PATROKLUS.

En wat toch bedoelt gy nader?

Beëogt gy, daar gy niets, dan in uw drift, besloot,

Nog wreeder dan de Goôn, en dan haar' vader,

U straks te wreeken, door zyn dood?

ACHILLES.

Wie? ik!

A R I A.

Gaa, en verban haar vrees, haar twyfelingen,

B 5

En

26 I F I G E N I A I N A U L I S ;

En zeg haar, dat, hoe fel myn gloed myn' toorn ontvonk',
Hoe fel ik ben gehoond, 'k my nogthans zal bedwingen,
En eerbied toonen hém, die haar het leven schonk.

Z E S D E T O O N E E L.

AGAMEMNON, ACHILLES,
ARKAS, WACHTEN.

ACHILLES.

Ik zie hem. Goón! doet my myn' fellen hoon vergeeten.

AGAMEMNON, *ter zyde.*

Het is Achill'. Heeft iemand hem doen weten?...

ACHILLES.

Uw wreed ontwerp heb ik verstaan:

Ik weet, gy staat uw telg naar 't leven;

'k Weet, dat gy, in myn' naam, een' gruwel wilt begaan,

Die zelfs Natuur doet beeven.

Uws ondanks, zal ik uwe ontwerpen tegenstaan.

Maar gy, die my een' hoon, zó wreed, hebt toegedreven,

Bedank myn liefde alleen, zo myn getergde vuist

Nog niet gewroken heeft...

AGAMEMNON.

Durft gy, dus onbefuisd,

Daar uw vermeetele jeugd my hoogst beledigt,

Vergeeten, dat door my gantsch Grieken word verdedigd;

Dat ik aan niemant my verantwoord, dan aan Goón;

Dat

Dat twintig koningen, zich buigend voor myn' stander,
Eerbiedig zyn verpligt.... ja, dat gy, als elk ander,

Verpligt zyt, 't hoog bevel te wachten van myn' troon?

ACHILLES.

Goón! moet ik zulk een taal, zó hoonend trotsch, verdraa-

My komt uw dochter toe; uwe eeden zyn myn recht. (gaat)

Gy schepte, als ik, in myn geluk behaagen;

Volbreng het geen is toegezegd.

AGAMEMNON.

Weérhoud u van beledigingen.

Wat lot, op deezen dag, het lot myns dochters zy,

Bewerkt gy geen veranderingen

In 't geen bevolen is door Goden, en door my.

ACHILLES.

Ben ik het, wien men spreekt? ja, mag ik dat gelooven?

Waant gy dan, dat ik, niet gevoelig voor myn' roem

Of liefde, toe zal staan, dat men ter dood haar doem'?

Die gruweldaad gaat myn begrip te boven.

AGAMEMNON.

Waant gy dan, dat ik dus myn glori laat verdooven,

En dat men straffeloos my „gruweldaader" noem'?

D U O.

AGAMEMNON.

Vermetele! beraad u nader;

Welhaast stuit ik uw woén.

ACHILLES.

Ja, voor uw woén, ó gruweldaader!

. Zal

28 IFIGENIA IN AULIS;

Zal ik uw telg behoên.

AGAMEMNON.

Vermetele!

ACHILLES.

Barbaarsche vader!

TE SAMEN.

Ontzie myn' toorn en roem te gader.

Ducht al de kracht van myn gevoeligheid.

AGAMEMNON.

'k Zal u eerlang doen weten...

ACHILLES.

'k Zal u nooit doen vergeten...

AGAMEMNON.

Dat gy niet straffloos voor haar pleit.

ACHILLES.

Dat gy niet straffloos my misleid.

TE SAMEN.

Ontzie myn' toorn en roem te gader.

Ducht al de kracht van myn gevoeligheid.

ACHILLES.

Eén woord slechts moet ik u verklaaren,

En, zo gy dat doorgrond, zal wis uw woên bedaaren.

Voor dat uwe razerny

Uw lieve telg doe sneeven,

Moet gy my eerst den dolksteek geeven,

En haar doorbooren doen met my.

Z E-

ZEVENDE TOONEEL.

AGAMEMNON, ARKAS, WACHTEN.

AGAMEMNON.

Gy hebt den dolk ontbloot.

Uw spoorloos tegenstreeven

Verhaast de hand, reeds opgeheven.

Zy gaat, op 't oogenblik, ter dood.

Tree toe, myn wacht... ô Goón! wat gaa'k beginnen!

't Is uw telg, wreede vorst, die gy hen overgeeft;

't Is uw telg, nu zo lang de streelfter uwer zinnen.

Myn hart word wreed verscheurd en 't beeft.

Neen, dat zy leeve... Ach! zou myn moed bezwyken?

Moet dan 't behoud des Lands voor haar behoud alleen,

Nu haar de Hemel eischt van myne handen, wyken?

Moet my Achill' met smaad op 't harte treên?

Neen, dat myn telg veel eer naar 't slagtaar gedreven,

Terstond, door haare dood.... Myn dochter! neen!
ach! neen!

Ifigenië, ô Goón! met feestgebloemde omgeeven,

Zou, biedende aan het staal haar kinderlyke borst!...

Ik zou geheel den stroom haars bloeds!.. Ontmenschte

Hoort gy het gillen niet der Eumeniden? (vorst!

't Geschuiffel weërgalmt door de bange lucht,

Van helsche slangen, nooit te ontvlieden.

Nu zy der Wraak haar' bystand bieden,

Is

30 I F I G E N I A I N A U L I S ;

Is 't ydel dat gy haar ontvlugt.

Ontmenschten! wykt te rugg! De Goôn zyn't, die misdreven;

Zy stuurden myne hand, zy grepen 't doodlyk staal;

Alleen zy doen dat offer sneeven.

Hoel niets stelt uwe woede paal!..

ô Wreeden!.. niets?.. Vergeefscha blaakt gy in woede:

De knaaging, die my straft, en geesfelt met haar roede.

Verscheurt veel meer myn hart, schoon al uw wraakvuur

Dat Arkas met myn wacht de koningin verzelle; (daal'.

Dat zy, op deezen stond, weêr naar Mycene snelle;

Dat zy, dit oord verlaatend met myn spruit,

Een yders oogen voor haar sluit'.

Gaat heen.

Arkas en de wachten vertrekken.

A R I A.

ô Gy! geliefde van myn harte!

Door zó veel deugd by deugd versierd,

Vergeef der vaderlyke smarte,

Nu zyn berouw weêr zegeviert.

Helaas! gy deed het eerst my hooren

Een' naam... een' naam, myn ziel zó waard'!

En myne hand zou u doorbooren!

Ik had een' dolk voor u gespaard!

Neen, dat ik, door de Goôn voor eeuwig afgezworen,

Voor uw oog blyv' met ramp bezwaard!

En

En gy, Godesfel doof voor smeeken,
Doorboor my 't hart, 'k wil 't offer zyn;
Uw toorn zy nooit van my geweken,
Gy dorst naar bloed; vergiet het myn'.

Einde des tweeden beërfs.

D E R.

32 IFIGENIA IN AULIS;
DERDE BEDRYF.

Het tooneel blyft onveranderd.

EERSTE TOONEEL.

IFIGENIA, STAATJONGKVROUWEN,
ARKAS, WACHTEN, GRIEKEN,
*achter, en aan den ingang der
hofzaal.*

CHOR VAN GRIEKEN.

Neen, neen, wy zullen nooit verstaan,
Dat men den Goón het offer roove.

Zy eifchen, dat zy moet vergaan.

Dat niemant onzen bloedkreet doove.

IFIGENIA, *omfingeld van staatjongkvrouwen
en hfwachten, wanhoopig optreedende,
tegen Arkas.*

Gy kunt hun woede niet weérstaan,
Wat prys uw deugd hen ook beloove.

ARKAS, *tegen de staatjongkvrouwen.*

Laat haar van deeze plaats niet gaan,
Eer ik, getrouw aan myne pligten,
Die woeste bende voor myn flagen heb doen zwichten.

TWEE.

T W E E D E T O O N E E L.

IFIGENIA, STAATJONGKVROUWEN.

IFIGENIA, *tegen Arkas, terwyl
hy vertrekt.*

Beproof toch nooit, hetgeen niet kan bestaan.
Tegen haare staatjongkvrouwen.

Vliegt heen, ter hulp' van myne moeder; (slaan.
Laat ze op het uur myns doods geen schreiende oogen
Ik ben een prooi der Goôn; het krygsvolk word verwoeder.
Ik sterfe, ik ben bereid. ...

D E R D E T O O N E E L.

IFIGENIA, ACHILLES.

ACHILLES.

Prinfesse, volg myn schreên.
Zyt niet voor't volk beducht, noch voor hun ydel woeden;
't Is vol vreesächtigheid op myn gezicht alleen.
Achilles arm zal u beschermen en behoeden.
Spoed aan...

IFIGENIA.

Helaas! ô pligt vol yslykheên!

ACHILLES. (besteên...
Spoed aan, verlies geen' tyd. Deez' stond moet gy

C

IFI-

34 IFIGENIA IN AULIS;

IFIGENIA.

Gy wet vergeeffsch uw staat, tot redding van myn dagen.
ô Prins! myn dood staat vast.

ACHILLES.

ô Taal, waarvan ik gruuw!

Vergeet gy, dat, ô zielsbehaagen!
Myn leven en myn heil verknocht zyn aan het uw'?

IFIGENIA.

Ik minde 't nog, maar kan het niet bewaaren;
De Goôn verwezen my, hoe trouw gy voor my stryd.
Myn leven was het uwe; in 't prillste van myn jaaren,
Had teêrste min 't voor altoos u gewyd.

A R I A.

Ik ondergaa de wet, my door het Lot beschoren;
Tot aan het graf tart ik zyn grimmigheên.
Ja, als my Kalchas 't hart zal booren,
Word u nog myne min gezworen.
Myn laatste levensnik zal zyn voor u alleen.

ACHILLES.

En gy mint my! Kan ik dit nog gelooven?
Gy weet, niets gaat myn min te boven,
Ondankbre! niets kan haar verdooven;
Ondankbre! en wilt ten slagbank gaan!

IFIGENIA.

Vertrek, ô prins! de glori wacht uw schreden,

Zy

Zy toont de onsterfelykheid, wier pad gy moet betreedē;
 Streef op die gloribaan;
 Myn dood alleen doet ze openstaan.

ACHILLES.

Uw wil is dan; ô wreede!
 Dat ik die heirbaan nooit betreede;
 Dat ik die zal versmaën!

IFIGENIA.

A R I A.

Vaarwel. Bewaar, tot aan uw sneeven,
 't Herdenken aan myn liefdesmart,
 En dat, geduurende al uw leven,
 Myn tederheid leeven in uw hart.
 Vergeet nooit, dat Ifigenië,
 Een noodlot waard' min' wreed en straf,
 Alleen om u nog 't sterven vlië,
 En u beminde tot aan 't graf.
 Vaarwel.

ACHILLES.

Achill' zou zonder u dan leeven!
 Neen, neen. Tuigt, Goden, die my hoort.
 Ik moet u, ondanks u, ontscheuren aan dit oord.
 Welaan, prinses; geen tegenstreeven.

IFIGENIA.

Ach! staak uw schreën... en wat toch hoopt gy dan?

C 2

Waant

36 I F I G E N I A I N A U L I S ;

Waant gy, dat uwe Ifigenië
Haar glori en haar' pligt verzaaken kan,
Offchoon men haar het leven bieë?

ACHILLES.

Welaan, gehoorzaam dan, ó wrecede!
Gaa voort, en zoek een dood vol yslykheên;
Ik vlieg ook tempelwaarts, en yl langs uwe schreên;
'k Voorkom aldaar den ramp, dien men u smeedde.

A R I A.

Kalchas, door myne hand gewond,
Zal 't eerste van myne offers weezen;
't Altaar, ten slagbank opgerezen,
Zal 'k neêr doen ploffen op den grond;
En, zo, in 't hevigst' van myn blaaken,
Uw vader, door myn' arm bestreên,
Doorboord, zelf mogt om 't leven raaken,
Wyt dan zyn dood uzelf alleen.

VIERDE TOONEEL.

IFIGENIA, STAATJONGKVROUWEN.

IFIGENIA. (te vreên.
Wreed hart!.. Hy vlugt.. ó Goôn! komt, stelt uw' toorn
Laat myne dood een einde aan all' die gruwlen maaken.

P T F.

VYFDE TOONEEL.

IFIGENIA, KLITEMNESTRA; STAATJONGK-
VROUWEN, en GRIEKEN, *achter*
het tooneel.

CHOR VAN GRIEKEN.

Neen, neen, wy zullen nooit verstaan,
Dat men den Goón het offer roove;
Dat niemant onzen bloedkreet doove;
Zy eischten, dat zy moet vergaan.

KLITEMNESTRA.

Volhardt in 't spoorloos woén; doch eer uw wil geschieë,
Barbaaren! komt dan aan haar hart my neder slaan.
Zy werpt zich in de armen van haare dochter.
Myn dochter!...

IFIGENIA.

Moeder! ach!...

KLITEMNESTRA.

ó Myne Ifigenie!
Tot aan uw' laatsten snik sta ik getrouw u by.

IFIGENIA.

Niets baat voortaan uw hulp aan my.
De Goden hebben my ten offer uitverkoren.
Gaa heen, en laat den Griek zyn razerny voldoen.
Ach! was ik u ooit waard' te voren;
Vertrek, begeef u niet in 't leger, dol van woén;

38 I F I G E N I A . I N A U L I S ;

Stel uwen rang niet bloot, uw pooging is verloren
By dat bloedgierig volk; gy kunt my niet behoén.

KLITEMNESTRA.

Ach! wat baat my myn glori, rang, of leven?
Neen, zo myn lieve telg moet sneeven,
Neen, dan verlang ik 't licht der zon niet weér te zien.

I F I G E N I A .

A R I A .

Ach! leef, Achleef, voor myn' Orest', myn' broeder;
Aan dat geliefde pand moet ge al uw teérheid bién.

Ach! mogt hem alle ramp ontvlién!
Bewerkte hy, helaas! min' droefheid aan zyn moeder!
Beschuldig vader niet; hyzelf was myn behoeder.

KLITEMNESTRA.

Hy, door wien 't offermes, gewet door eigen hand...

I F I G E N I A .

Wat bood hy, my ter hulp', vergeeffchen tegenstand!
Maar 's Hemels gramschap word hoe langer hoe verwoeder.

CHOR VAN GRIEKEN.

Neen, neen, wy zullen nooit verstaan,
Dat men den Goón het offer roove.
Zy eischchen, dat zy moet vergaan.
Dat niemant onzen bloedkreet doove.

I F I G E N I A .

Gy hoort het woestgeschreeuw van't volk, dat raast en
Myn moeder, laat in u die hooge deugd herleeven,
Dat

Dat erfdeel van de Goôn, ten hemel afgevloed;
 Gehoorzaam, eer hun gramschap loeit.
 Ach! laaten we aan de Goôn de schuld dier misdaad geeven.
 Myn hart, 'voor 't laatste aan u geboeid...

KLITEMNESTRA.

Myn telg zou, jongen teêr, dus worden uitgeroeid!
 Ik zou bewilligen!... 'k Zou 's Hemels toorn verëeren!
 Uw moeder!... Goôn!

Zy bezwykt in de armen der staatjongkvrouwen.

IFIGENIA, *tegen dezelve.*

Helaas! staat op haar acht,
 En wederhoudt haar schreên van 't outer, dat my wacht.

Z E S D E T O O N E E L.

KLITEMNESTRA, *Ifigenia willende
 achtervolgen.*

Goôn! hoort my by u zweeren.

Neen, nooit zal deeze razerny...

Tegen de staatjongkvrouwen, die haar wederhouden.

Hoe! gy verzet u tegen my! (doogen.
 Trouwloozen, neemt my 't licht, ik kan 't niet meer ga-
 Drukt zelf het offermes in 't moederlyke hart,

En dat ik, voor 't altaar gebogen,

Aldaar een eind' vinde aan myn smart.

Ach! ik bezwyk, van rampen overlaaden...
 Myn dochter... ik zie haar... gebogen onder 't staal,
 Geslepen door de hand van myn' ontaart' gemaal;

40 IFIGENIA IN AULIS;

Een priester, om het woën der Grieken te verzaaden,
Heft boven haar zyn hand, bevlekt met euveldaaden;
Ach! hy verscheurt haar borst, terwyl hy de oogen slaat
Op 't harte, dat nog lilt, en vraagt den Goôn om raad!...
Niet meer, ontmenschte moordenaaren!
't Is 't bloed van Jupiter, welk gy vergieten laat!
Daarmede beverwt ge uw moordaltaaren!

A R I A.

Jupiter! schiet neêr uw' donder!
Dat de Griek uw wraak niet vlugt!
Keer zyn heir het bovenste onder!
Strooi zyne asfchen in de lucht!
En gy, ó zon! en gy, die, in dees gruwzaame oorden,
Den waaren zoon ontmoet van Atreus, fel op 't moorden,
Gy, die den feesttyd van den vader zyt ontgaan,
Te rugg', men wees u hier dat doodlyk renspoor aan.

CHOR ACHTER HET TOONEEL.

Tot loon des bloeds, dat wy voor u doen stroomen,
Godesfe! groot van magt! bescherm ons t' allen tyd'.
Laat ons op Troyes strand met onze legers komen;
Strem ons niet meer in 't voeren van den stryd.

KLITEMNESTRA, met het choor.

Wat naare kreet bedwelmt myne ooren!
Ó Goôn! daar word myn telg geslagt!
Vergeefsch doet gy me ontmenschte deernis hooren,
Ó Wreedden! ondanks u word haar myn hulp gebragt,
Of

Of 'k laat my, met haar, 't hart doorbooren.
 Zy dringt door de menigte der staatjongkvrouwen heen.

Z E V E N D E T O O N E E L.

*Het tooneel verbeeld het strand der zee, aan 't welke een
 outer opgeregt staat. Ifigenia ligt nedergeknield op de
 trappen des altaars, achter 't welke de hoogepriester,
 zyne armen en oogen ten hemel opheffende, het heilig
 offermes in zyne rechterhand ter slagting gereed
 houd. De saamgevlloeide menigte van Grieken
 bestaat de beide zyden des tooneels.*

KALCHAS, CHOR VAN GRIEKEN.

Godesse! groot van magt! bescherm ons t'allentyd,
 Tot loon des bloeds, dat wy voor u doen stroomen.
 Strem ons niet meer in 't voeren van den sryd;
 Laat ons op Troyes strand met onze legers komen.

A C H T S T E T O O N E E L.

DE VORIGEN, ACHILLES.

DE GRIEKEN, met schrik en overhaasting van de
 eene naar de andere zyde des tooneels snellende.

Vlugten wy

Achilles woede en razerny.

*Achilles vliegt ten tooneele, gevolgd van de in slagorde
 geschaarde Thesfaliërs, welke die zyde des tooneels be-
 staan, die door de Grieken verlaaten is. Hy snelt naar*

42 IFIGENIA IN AULIS;

*Ifigenia, ontscheurt haar aan het outer, en, haar met
zynen linker arm omvattende, bedreigt hy Kalchas en
de Grieken met zyne gewapende rechterhand.*

KALCHAS, CHOOR VAN GRIEKEN.

Vergeefsch zyt gy ter hulp' gekomen.

De Goón bevolen haare straf.

ACHILLES.

Treedt toe, durst gy't bestaan, en scheurt haar van my af.

IFIGENIA.

ô Goón! aanvaardt uwe offerhande!

Gyzelf, gy sleept my naar het graf.

CHOOR VAN GRIEKEN.

De Goón bevolen haare straf;

't Is recht, dat onze toorn ontbrande.

• L A A T S T E T O O N E E L.

DE VORIGEN, KLITEMNESTRA,

AGAMEMNON.

KLITEMNESTRA.

Myn dochter! ach! myn prins!...

ACHILLES, *tegen Klitemnestra.*

Dat uwe vrees verdwyn'.

KALCHAS, CHOOR VAN GRIEKEN.

Vergeefsch zyt gy ter hulp' gekomen.

Terstond stroome al haar bloed...

ACHILLES.

Eer gy dat bloed doet stroomen,

Moet

Moet al myn bloed vergoten zyn.

CHOR VAN GRIEKEN.

Stoot toe; men slagte onze offerhande.

IFIGENIA, en KLITEMNESTRA, *haare
dochter omhelzende.*

Snel ons ter hulpe! ô God!... (*)

De donder laat zich hooren, en rolt voort.

ACHILLES en DE THESSALIERS.

Komt, verplet dat toomloos rot.

CHOR VAN GRIEKEN.

't Is recht, dat onze toorn ontbrande.

Stoot toe, stoot toe.

KALCHAS.

Gy moet dat woën weêrstaan.

Achilles! en gy, volk! hoort me aan.

De Goôn verlichten my, en doen my spreken:

Voor uw' getrouwen dienst is al hun toorn bezweken.

Des dochters hooge deugd, haars moeders traanenbeeken

Ontwapenden den arm der Goôn,

En de onverwelkbre roem, door Thetis zoon verkregen,

Kon hun rechtvaardigheid beweegen,

Ter sluiting van hun plechtige geboën.

Door teeknen al te klaar doen zy hun goedheid merken:

De houtmyt staat in brand, het outer ligt verschroeid,

De wind gonst door de lucht, de zee zwelt op en loeit.

Uw zegepraal vind nu geen perkem.

Aanbidt de mogendheid en goedheid van de Goôn.

CHOR.

(*) Jupiter.

44 IFIGENIA IN AULIS;

C H O. O R.

Aanbidden wy de magt en goedheid van de GoóD.

AGAMEMNON.

Myn dochter!..

IFIGENIA.

ó! Myn vader!..

ACHILLES.

Ifigenie!...

IFIGENIA.

Achill!...

KLITEMNESTRA.

Myn hoop en troost te gader!

KLITEMNESTRA en AGAMEMNON.

Gy zyt een gift van 's Hemels troon,
Om voor Achilles heil te waaken.

IFIGENIA.

Ach! 't valt wel zwaar, maar 't doet myn' boezem

Dus, in één enkel oogenblik,

Uit eenen poel van schrik

Ten top van 't hoogst geluk te raaken.

TE SAMEN.

Myn hart springt op, te sterk verheugd.

Myn heil heeft me aan myzelv' onttoogen;

Myn hart klopt, al te sterk door zo veel heils bewogen;

Het is doordrongen van zyn vreugd.

Naauw' kan ik ademhaalen.

Wat

Wat goddelyke straalen
Verrukken my de ziel geheel!

ACHILLES en IFIGENIA.

De Goôn vertroosten ons, na zo veel druks, te veel.

TE SAMEN.

Laat ons, tot in de hemelzaalen,
Een' toon van 't dankbaar hart doen slaan.

C H O O R.

Laat ons, tot in de hemelzaalen,
Een' toon van 't dankbaar hart doen slaan.
De huwlykstoorts schiet' haare gouden straalen,
En doe dit paar naar 't outer gaan!
Hun voorspoed zy het eerst der panden
Van 's Hemels gunst, die op ons daal';
Hun Hymen doe ons offer branden,
Opdat ons leger zegepraal'!

Het stuk eindigt met een grootsch ballet.

E I N D E.

Geene Exemplaaen zullen voor echt gehouden worden, dan die door den *Secretaris* van den *Stads Schouwburg* ondertékend zyn.

W. J. van der Kolk

